

TALOUSARVIO 2024

TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	1
1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	1
1.2. KUNTATALOUDEN NÄKYMÄT	1
1.3. PYHÄNNÄN KUNNAN TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT JA KEHITYSNÄKYMÄT	3
1.4. KUNTASTRATEGIA	7
1.5. KUNNAN ORGANISAATIO JA HENKILÖSUUNNITELMA	10
1.6. VUODEN 2024 TALOUSARVION RAKENNE	13
1.7. TALOUSARVION SITOVUUS	13
1.8. TALOUSARVION MUUTTAMINEN	14
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	15
2.1. KUNNAN YLEISET TAVOITTEET	15
2.2. KONSERNITAVOITTEET	15
2.3. VAALIT (100)	20
2.4. TILINTARKASTUS (120)	21
2.5. KUNNANHALLITUS	23
2.5.1. YLEINEN HALLINTO (130)	23
2.5.2. HELMIPALVELUT (145)	25
2.5.3. MUUT PALVELUT (150)	26
2.5.4. ELINKEINOELÄMÄN EDISTÄMINEN (160)	28
2.5.5. MAASEUDUN KEHITTÄMINEN (200)	30
2.6. SIVISTYSLAUTAKUNTA	32
2.6.1. HALLINTO JA SIVISTYSTOIMISTO (404)	32
2.6.2. KESKUSKEITTIÖ (405)	33
2.6.3. PERUSOPETUS (410)	34
2.6.4. ESIOPETUS (420)	36
2.6.5. VARHAISKASVATUS (430)	37
2.6.6. VAPAA-AIKATOIMI (460)	39
2.6.7. KULTTUURITOIMI (490)	40
2.7. TEKNINEN LAUTAKUNTA	42
2.7.1. HALLINTO JA TEKNINEN TOIMISTO (500)	42
2.7.2. YHDYSKUNTASUUNNITTELU (510)	43
2.7.3. RAKENNUSTEN JA KIINTEISTÖJEN HOITO (530)	44
2.7.4. MAA- JA METSÄTILAT, YMPÄRISTÖNHUOLTO (540)	45
2.7.5. JÄTEHUOLTO (550)	46
2.7.6. ENERGIAHUOLTO (555)	47
2.7.7. LIIKENNEVÄYLÄT, PUISTOT JA YLEISET ALUEET (560)	48
2.7.8. RAKENNUSVALVONTA (600)	49
3. TULOSLASKELMAOSA	52
4. INVESTOINTIOSA	54
5. RAHOITUSOSA	58
6. LIITTEET	59
6.1. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTENNETTÖLASKELMA	59
6.2. JÄTEVESILAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	60
6.3. TUNNUSLUKUJEN MÄÄRITELMIÄ	61

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1. Yleinen taloudellinen tilanne

(Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, syksy 2023)

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouden tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvu heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

1.2. Kuntatalouden näkymät

(Valtiovarainministeriö, kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, syksy 2023)

Syksyn 2023 kuntatalousohjelma on laadittu valtion vuoden 2024 talousarvioesityksen ja pääministeri Petteri Orpon hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman (JTS) valmistelun yhteydessä. Ohjelma kattaa koko vaalikauden. Valmistelussa on huomioitu hallitusohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutukset kuntatalouteen siltä osin kuin toimenpiteet sisältyvät valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2024 tai julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025–2027. Osa hallituksen valmistelemien toimenpiteiden vaikutuksista tarkentuu vasta toimenpiteiden valmistelun edetessä ja huomioidaan myöhemmin hallituskauden aikana valmisteltavissa kuntatalousohjelmissa.

Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja hallituksen kuntatalouteen vaikuttavien toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta vuoteen 2027 asti.

Kuntatalousohjelma on valmisteltu valtiovarainministeriön nimeämässä sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto. Valtion ja kuntien välinen neuvottelu on käyty Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sekä sille valmistelutyötä tekevässä talousjaostossa.

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027.

- Tämä edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,4 % vuonna 2027.

- Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja veloitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita.

- Myös hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

- Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja veloitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja veloitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti.

- Osana perusopetuksen vahvistamista vakiinnutetaan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoitus. Rahoitus kohdennetaan valtionavustuksina varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen järjestäjille. Vuonna 2024 määrärahalisäys on 50 milj. euroa mikä kohdistuu lähes kokonaan kuntiin.

- Valtionavustusten tasoa alennetaan hallitusohjelman mukaisesti asteittain. Vuonna 2024 säästö on 10 milj. euroa josta 2,5 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntiin.

- Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjiltä vähennetään suoritteita siten, että niiden yhteenlaskettu euromäärä on noin -20,5 milj. euroa vuodesta 2024 lukien, mistä kuntiin kohdistuu arviolta 11,5 milj. euroa.

- Oppimisen tukea ja opinto-ohjausta vahvistetaan ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa mukaan lukien TUVA-koulutus. Tarkoitukseen osoitetaan pysyvää rahoitusta 10 milj. euroa vuonna 2024, kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 8 milj. euroa vuonna 2024.

- Väestön liikunnallisuuden edistämiseksi hallitus käynnistää Suomi Liikkeelle –ohjelmakokonaisuuden, mihin on hallituskaudella varattu 20 milj. euroa vuosittain. Alustavasti arvioituna tästä kohdentuisi kuntatalouteen avustuksina yli puolet.

- Maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen.

- Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. • Valtio tukee vuosittain suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennettä. Vuosina 2024-2027 suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukeen osoitetaan 9,8 milj. euroa ja keskisuurten kaupunkiseutujen tukeen 8,1 milj. euroa vuosittain.

- Työttömyysturvaan, lapsilisiin ja asumisen tukiin tehtävillä muutoksilla on välillisiä vaikutuksia erityisesti kuntien rahoitusosuuteen työttömyysturvasta ja perustoimeentulotuesta. Myös kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän muutosten seurauksena.

- Erityisryhmien asunto-olojen parantamiseen tarkoitettua investointiavustusta leikataan vuodesta 2024 alkaen. Kuntien omistamien vuokratilayhtiöiden saama investointiavustus vähenee vuonna 2024 arviolta noin 14 milj. eurolla ja vuosina 2025-2026 noin 19 milj. eurolla vuosittain.

1.3. Pyhännän kunnan taloudelliset lähtökohdat ja kehitysnäkymät

Pyhännän kunta on investoinut merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Vuoden 2023 heinäkuussa valmistui suurin yksittäinen investointi Pyhännän sosiaali- ja terveyskeskus, mikä maksoi 4.9 milj.€. Tehdyt investoinnit ovat merkittävästi kasvattaneet vuosipoistoja ja rahoituskuluja, joten nykyisellä tulopohjalla ei tulevaisuudessa ole mahdollista tehdä suuria investointeja. Käytännössä tulevien vuosien investoinnit laitetaan minimiin ja pyritään nostamaan nykyisten kiinteistöjen käyttöaste korkealle.

Tasapainoinen ja ylijäämäinen talous on ollut Pyhännän peruspilarina kautta historian. Talouden tasapaino vaatii kiinteiden kulujen minimointia, muuttuviin kuluihin nopeaa reagointia reaaliaikaisen seurannan kautta. Jokaisen vastualueen tulee seurata oman talouden tilannetta ja tehdä muutokset ketterästi. Talouskatsaus vastualueittain käydään läpi jokaisessa johtoryhmäpalaverissa.

Kunnan tunnettavuuden lisääminen markkinoinnilla lisää vetovoimaa, pitovoimaa ja valovoimaa. Tunnettavuuden avulla saadaan uusia kuntalaisia ja yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneet sijoittamaan liiketoiminnan kuntaamme. Kunnassa olevien yritysten toimintaedellytysten luomisella vahvistetaan elinvoimaisuutta ja työllisyyttä nopeimmin. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja hyvinvointiin panostaminen antaa vahvan perustan laadukkaille sekä asiakaslähtöisille palveluille. Digitaalisuuden painoarvoa ei sovi unohtaa, vaan sitä pitää tuoda enenevässä määrin eri prosesseihin.

Toimintaympäristössä tapahtuvat jatkuvat muutokset tuovat paljon epävarmuustekijöitä taloussuunnitelman laadintaan. Rahoituskuluihin tulevat muutokset rasittavat merkittävästi kunnan taloutta. Venäjän hyökkäys Ukrainaan, rahoituskulut ja yleinen kustannusnousu on vaikuttanut merkittävästi asiakkaiden ostokäyttäytymiseen ja sitä kautta rakentamisen hiipumiseen. Rakentamisen hiipuminen on näkynyt voimakkaasti Pyhännän taloteollisuudessa ja työttömyyden lisääntymisenä. Myös tulojen ja menojen oikeanlaisesta toteumasta hyvinvointialueelle siirryttäessä on vähäistä historiatietoa.

Suurimpina riskeinä talouden näkökulmasta on:

- tulojen ja menojen tasapaino, kun on siirrytty hyvinvointialueelle
- rahoituskustannusten nousu
- kiinteistöjen käyttöaste ja niiden kunto
- väestön ikääntyminen
- yritysten toimintakyky ja niiden pysyminen kunnassa

- työttömyyden lisääntyminen
- matala organisaatio, jossa ei ole ”särkymävaraa”

Pyhännän kunnan maine ja päätöksentekokulttuuri on ainutlaatuinen. Asioista keskustellaan monipuolisesti, mutta ulos tullaan yhteisellä päätöksellä. Päätöksentekokulttuuri mahdollistaa määrätietoisen, ratkaisukeskeisen ja ketterän toimintamallin, jota kautta suunnitelmat voidaan viedä konkreettiselle tasolle sovitun mukaisesti aikataulussa. Pyhännän kunnan elinvoimaisuus on rakennettu neljälle vahvalle tukijalalle, mikä mahdollistaa tasapainoisen talouden suunnittelun, vaikka suhdanteissa ja toimintaympäristössä tapahtuisi äkillisiä muutoksia.

Kunnan vahvuuksina on:

- voimakkaasti kasvava elintarviketeollisuus
- monipuolinen taloteollisuus
- uusiutuvan energian hankkeet
- kiertotaloushankkeet
- monipuolisen koulutuksen ja työkokemuksen omaava motivoitunut henkilöstö
- kehittyvät lähipalvelut
- laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus
- ennakkoiva ja tarpeita vastaava infra sekä ketteryys lupa-asioissa
- syntyvyys ja väestömäärän kehitys
- ketteräksi rakennettu kuntastrategia

Toimintaympäristön ja kunnan talouden haasteista huolimatta on lähtökohtana kannustava talouden raami vastuualueille, jolla voidaan:

- kehittää toimintoja ja digitaalisuutta.
- toimia jatkuvan kehittämisen periaatteella
- toimia ratkaisukeskeisesti vahvistettujen talousraamien sisällä joustavasti
- tehdä tarvittavia investointia
- panostaa henkilöstön koulutukseen
- edistää henkilöstön hyvinvointia ja terveyttä

Mikäli lähdetäisiin pelkälle säästölinjalle ja tarjoamaan kurjuutta, niin helposti säästetään itsemme ”hengiltä” halvaannuttaen toiminnot.

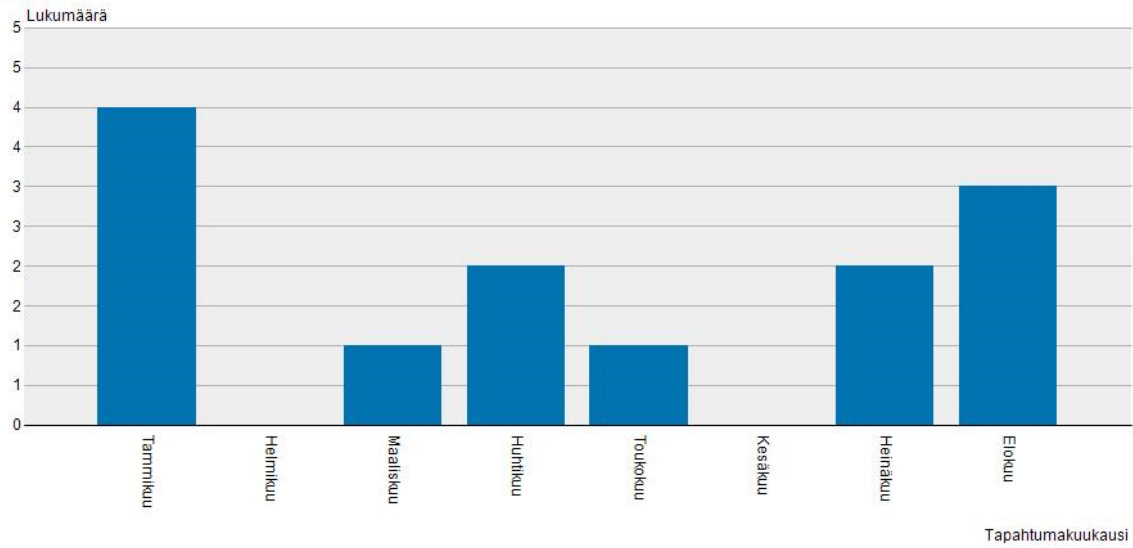
Väestökehitys:

Pyhännän kunnan väestö on kehittynyt positiivisesti viimeisten vuosien aikana. Kunnan väestömäärä on samalla tasolla, kuin vuonna 2011. Pyhännän väestön positiiviseen kehitykseen on

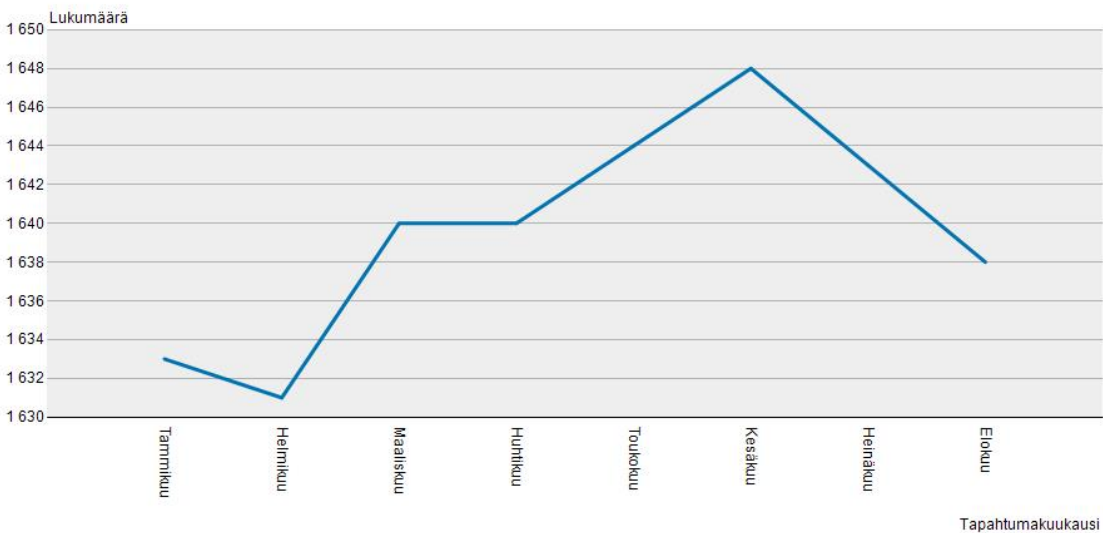
vaikuttanut korkea syntyvyys (31 lasta vuonna 2022), teollisuuden synnyttämät uudet työpaikat sekä osittain myös työperäinen maahanmuutto. Vahvuutena Pyhännällä on nuorten määrä suhteessa naapurikuntien ja koko maan keskimääriisiin nuorten määriin. Kaikissa kunnissa ja muissa koko maan osalta on haasteena yli 64-vuotiaiden määrän kasvaminen. Pyhäntä on niitä harvinaisia kuntia, joissa väestön määrä on tasaisessa kasvussa.

Väestömäärän kehitys 2023

Väestönmuutosten ennakkotiedot muuttujina Tapahtumakuukausi. Pyhäntä, Elävänä syntyneet, 2023*.

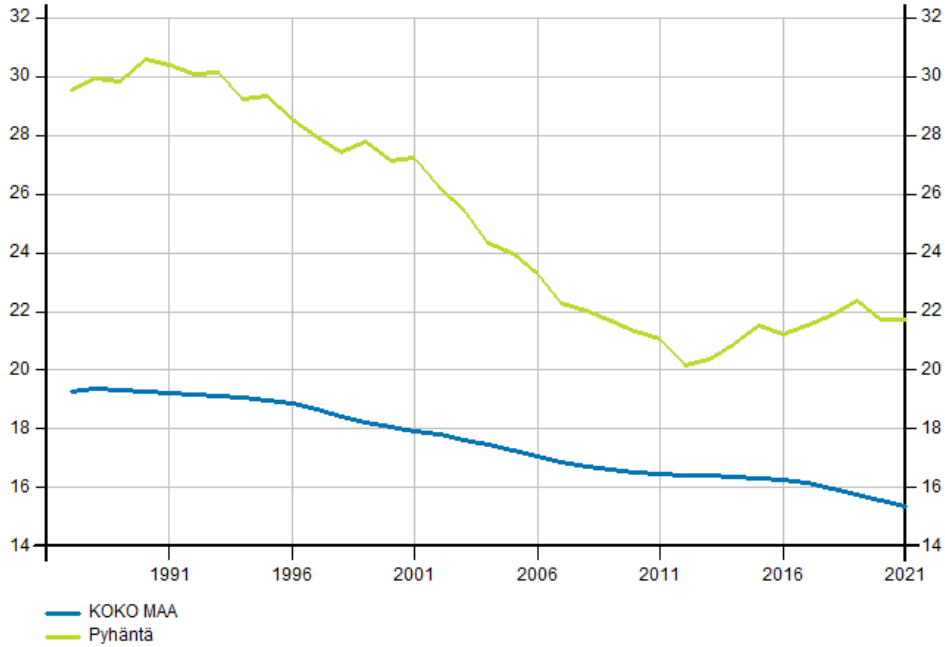

Väestönmuutosten ennakkotiedot muuttujina Tapahtumakuukausi. Pyhäntä, Väkiluku, 2023*.

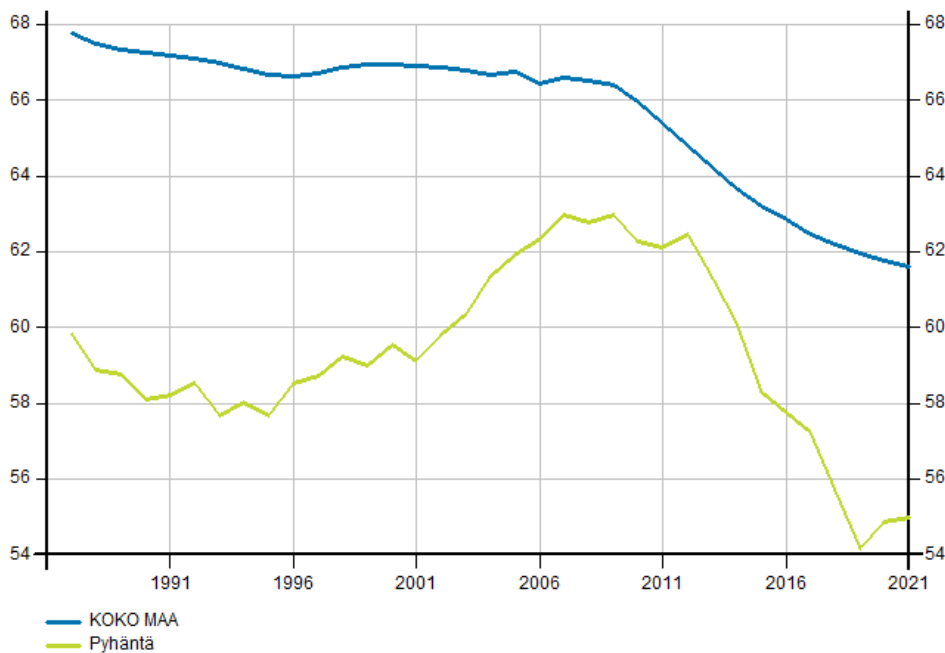
Väestörakenne

Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2021

Tilastokeskus

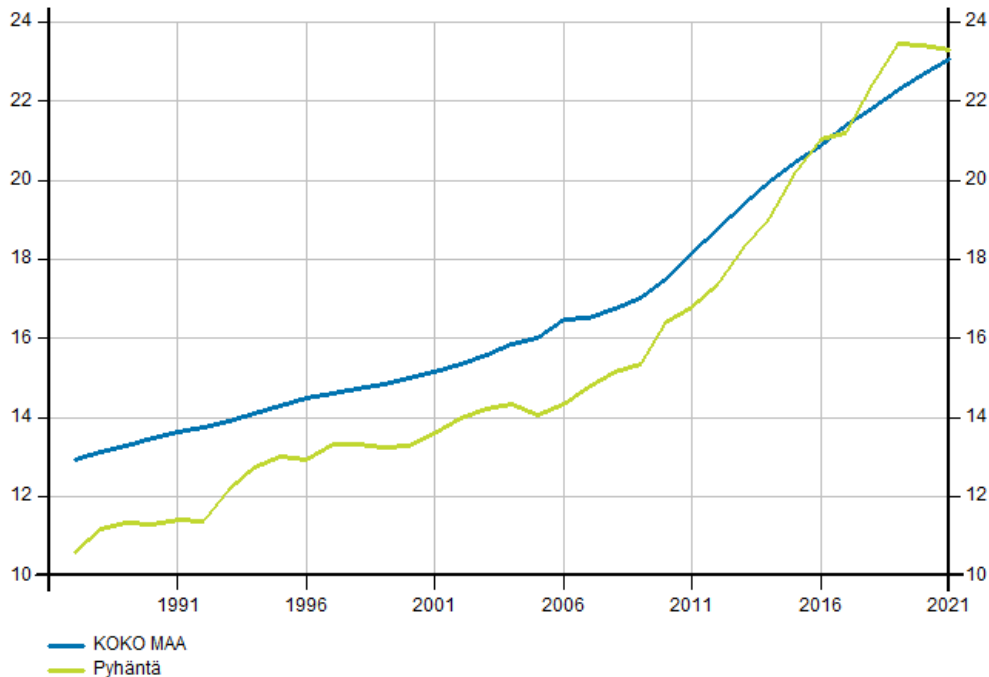
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2021

Tilastokeskus

Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä 1987-2021

Tilastokeskus

1.4. Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa kunnanvaltuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Pyhännän uusi kuntastrategia vuosille 2021-2024 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 24.1.2022. Strategian päämääränä on tavoitteellinen ja suunnitelmallinen toiminta. Kuntastrategiaa on systemaattisesti jalkautettu henkilöstölle ja kuntalaisille kaikissa tilaisuuksissa.

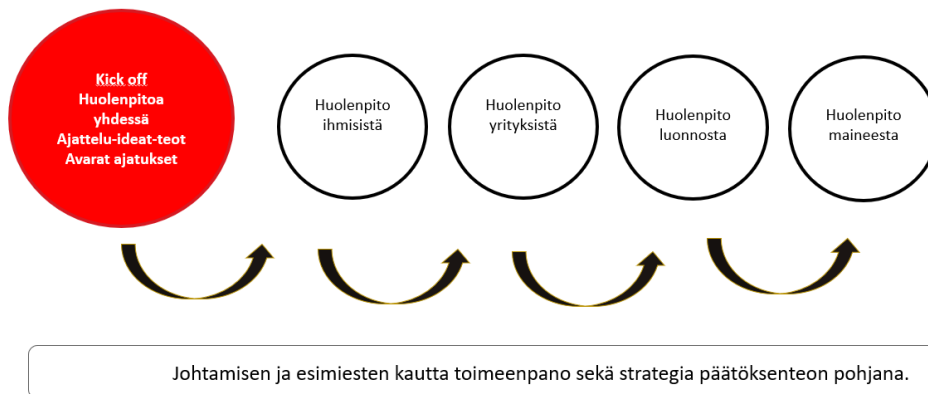
Huolenpitoa ihmisistä, yrityksistä, ympäristöstä ja maineesta antaa konkreettisen vastauksen siinä hetkessä oleviin tarpeisiin. Tässä alati muuttuvassa toimintaympäristössä kuntastrategian on oltava ketterä, joustava ja riittävästi luovuutta mahdollistava työkalu. Kuntastrategia on kuntalaisten ja työntekijöiden puolesta otettu vastaan myönteisesti. Kuntastrategia on keskeinen työkalu vastualueiden tehdessä talousarviota ja siihen liittyviä toimenpiteitä. On ollut helppoa mennä eteenpäin tavoitteellisesti, kun on ollut käytössä avarakatseinen kuntastrategia, mikä edistää elinvoimaa, työllisyyttä, vetovoimaa, pitovoimaa ja valovoimaa.

VISIO: MENESTYVÄ PYHÄNTÄ

TOIMINTATAPAMME: HUOLENPITOA YHDESSÄ

IHMISISTÄ – YRITYKSISTÄ – LUONNOSTA – MAINEESTA

KEHITYS- JA IDEOINTIPOLUN KAUTTA MENESTYSTÄ

Kuntastrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet

Huolenpitoa ihmisistä:

- hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaikissa ikäryhmissä
- lähipalveluiden säilyttäminen kunnassa ja niiden edelleen kehittäminen
- terveellisen ja turvallisen asumisen varmistaminen
- viihtyisän ja laadukkaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksentarjoaminen, jossa kiusaamista ei hyväksytä
- monipuolisten aktiviteettien tarjoaminen

- yksinäisyyden ja mielenterveysongelmien ehkäisy
- perheiden tukeminen arjessa
- luodaan edellytyksiä vanhusten turvalliseen kotona-asumiseen
- yhteisöllisyyden lisääminen
- tiivis yhteistyö Pohteen kanssa

Huolenpitoa yrityksistä:

- säännöllinen vuorovaikutus yritysten omistajien ja johdon kanssa
- tuetaan aloittavia yrityksiä liiketoiminnan suunnittelussa, rahoitushaussa sekä yrityksen perustamisessa
- ollaan mukana tukemassa toimivien yritysten kasvua ja kehittymistä
- markkinoidaan kunnassa olevia yrityksiä monin eri tavoin
- haetaan yrityksille verkostoja, joiden kautta saadaan resursseja osaamisen kehittämiseen, osaavan työvoiman saamiseen, rahoitukseen, strategian mukaiseen kehittämiseen sekä alihankintayhteistyöhön
- tunnistetaan yritysten tarpeet ajoissa ja haetaan niihin ratkaisukeskeisesti toimintamalleja, joihin kunta voi vaikuttaa
- pidetään infra ja kaavoitus tulevaisuuden tarvetta vastaavassa kunnossa
- avoimen, vuorovaikutteisen ja rakentavan yhteishengen rakentaminen, jossa yrittäjää kuunnellaan

Huolenpitoa ympäristöstä:

- siisti, visuaalinen ja dynaaminen kuntakuva
- vuodenaikojen näkyminen kunnan julkisivussa
- turvallinen paikka liikkua ja positiivisia mielikuvia herättävä
- vihreän siirtymän edistäminen
- tasapainon hakeminen luontoarvojen ja elinvoimaa tuovien hankkeiden kesken
- toimitaan vastuullisesti eettisen näkökulmat huomioiden
- luonnon monipuolisuuden säilyttäminen ja vesistöjen ennallistaminen alkuperäistä vastaavaksi

Huolenpitoa maineesta:

- ainutlaatuisen ja yhtenäisen päätöksentekokulttuurin säilyttäminen ulospäin
- suunnitelmallisuus kaikessa toiminnassa, jotta virheitä vältytään
- rohkeutta tunnistaa ja tunnustaa virheensä
- harkittu ja tarkkaan punnittu viestintä sekä markkinointi
- positiivisten asioiden viestintä laajalti eri kanavissa
- rehti toiminta, jossa puheet ja teot kohtaavat
- arvojen mukainen toiminta kaikessa

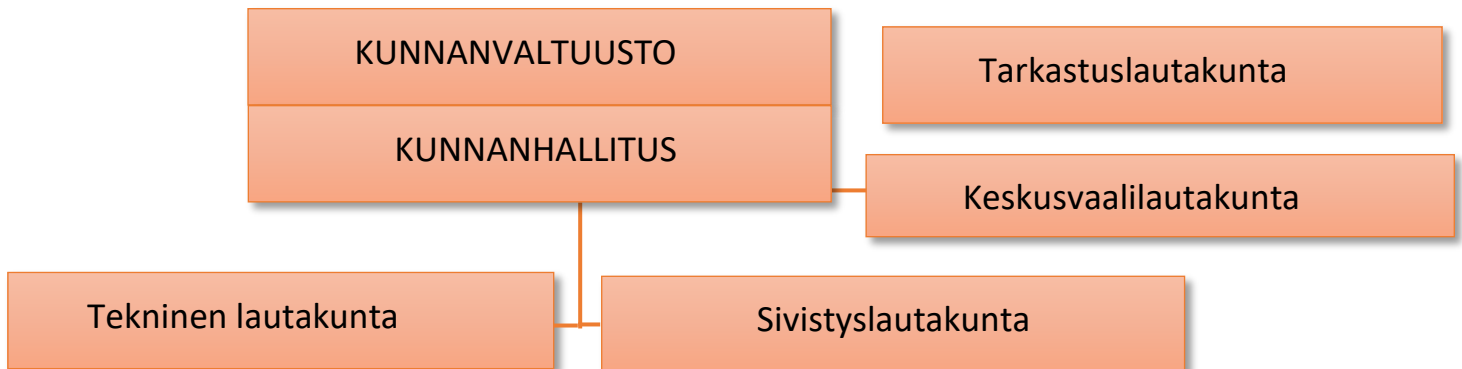
- tunnistaa sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden tarpeet sekä niihin liittyvät toimenpiteet ajoissa
- hyvän hengen säilyttäminen esihenkilöiden, työntekijöiden ja päättäjien keskuudessa
- nopea reagointi ongelmiin

Strategiset mittarit

TÄRKEIMMÄT MUUTOSMITTARIT

HYÖTY	MITTARI	2020	2022	2023	2024
Työntekijöiden hyvinvointi	Tyytyväisyyskyselyn indikaattorit (kysely tehdään vuoden välein)		Lähtötilannekysely		Paranee
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Kouluterveyskyselyn indikaattorit (kysely tehdään kahden vuoden välein)	Lähtötilanne	Paranee		Paranee
Kuntalaisten hyvinvointi	Hyvinvointi-indikaattorit (saadaan vuosittain SOTKANETIN kautta)	Lähtötilanne	Paranee	Paranee	Paranee
Pendelöinnin väheneminen	Työpaikkaomavaraisuus (% Tilastokeskus)	130	127	123	120
Olemassa olevien yritysten kasvu	Kiinteistöveron+yhteisöveron määrän kasvu (€/vuosi)	1.080.000€	500.000€	150.000€	150.000€
Monipuolisempi elinkeinorakenne	Uusien yritysten lukumäärä (kpl/vuosi)	5	5	5	5
Kestävä kehitys	Kunnan kokonaispäästöt, (ktCO ₂ e), hiilineutraalisuomi.fi	19,4	19,00	18,50	18,00
Huoltosuhteen kestävyys	Taloudellinen huoltosuhte (hlö, Tilastokeskus)	175	172	170	168
Vetovoima ja pitovoima	Asukasluku (hlö, Tilastokeskus)	1593	1626	1634	1642
Tunnettuuden paraneminen	Positiiviset maininnat mediassa (kpl/vuosi)	15	20	25	30

1.5. Kunnan organisaatio ja henkilösuunnitelma

TILIVELVOLLISET

Kuntakonserni	Tilivelvolliset (kunnanjohtaja)
Hallinto-osasto	Tilivelvolliset (kunnanhallitus)
Vaalit	Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta	
Yleinen hallinto	kunnanjohtaja, henkilöstö- ja talousjohtaja
Sosiaali- ja terveyspalvelut	kunnanjohtaja
Muut palvelut	kunnanjohtaja, henkilöstö- ja talousjohtaja
Elinkeinoelämän edistäminen	kunnanjohtaja
Maaseudun kehittämien	kunnanjohtaja
Sivistysosasto	Tilivelvolliset (sivistyslautakunta)
Hallinto ja sivistystoimisto	osastopäällikkö
Perusopetus	osastopäällikkö
Esiopetus	osastopäällikkö
Varhaiskasvatus	osastopäällikkö, varhaiskasvatuksen johtaja
Vapaa-aikatoimi	osastopäällikkö, vapaa-ajan ohjaaja
Kulttuuritoimi	osastopäällikkö
Tekninen osasto	Tilivelvolliset (tekninen lautakunta)
Hallinto- ja tekninen toimisto	rakennustarkastaja
Yhdyskuntasuunnittelu	rakennustarkastaja
Rakennusten ja kiinteistöjen hoito	rakennustarkastaja
Maa- ja metsätilat ja ympäristönsuojelu	rakennustarkastaja
Jätehuolto ja energiahuolto	rakennustarkastaja
Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet	rakennustarkastaja
Hallinto ja rakennusvalvonta	rakennustarkastaja

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnitelma

Hallinto-osasto	2022	2023	Suunniteltu muutos 2024	2024	2025	2026
kunnanjohtaja	1	1		1	1	1
henkilöstö- ja talousjohtaja	1	1		1	1	1
tietohallintosihteer	1	1		1	1	1
toimistosihteer	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5
hyvinvointikoordinaattori	0	0,8		0,8	0,8	0,8
elinkeinoelämän kehittäjä	0	0	1	1	0,5	0
Yhteensä	3,5	4,3	1,0	5,3	4,8	4,3
Sivistyslautakunta	2022	2023	Suunniteltu muutos 2024	2024	2025	2026
rehtori	1	1		1	1	1
toimistosihteer	1	1		1	1	1
luokanopettaja	9	10		10	10	10
erityisopettaja	1,5	2		2	2	2
erityisluokanopettaja	2	2		2	2	2
oppilaanohjaaja-vararehtori	1	1		1	1	1
koulukuraattori	0,2	0		0	0	0
lehtori	6	6	1	7	7	7
koulunkäynninohjaaja	9,5	11	1	12	11	11
ruokapalveluesimies	1	0		0	0	0
ravitsemistyöntekijä	4,6	0		0	0	0
siivooja	3	3		3	3	3
hallinto, koulutoimisto, peruskoulu yhteensä	39,8	37	2	39	38	38
esiluokanopettaja	2	2		2	2	2
esikoulunohjaaja	2,5	2		2	2	2
esiopetus yhteensä	4,5	4		4	4	4
varhaiskasvatuksen johtaja	1	1		1	1	1
varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	1	4	4	4
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6	8	2	10	10	10
perhepäivähoitaja	4	4	-2	2	2	2
päivähoito yhteensä	14	16	1,0	17	17	17
vapaa-ajanohjaaja	1	1	1	2	2	2
nuoriso-ohjaaja	0,3	0,2		0,2	0,2	0,2
vapaa-aikatoimi yhteensä	1,3	1,3	1,0	2,2	2,2	2,2
kirjastovirkailija	2	2	1	3	3	3
kulttuuritoimi yhteensä	2	2	1,0	3	3	3
Yhteensä	61,6	60,2	5,0	65,2	64,2	64,2
Tekninen lautakunta	2022	2023	Suunniteltu muutos 2024	2024	2025	2026
rakennustarkastaja	1	1		1	1	1
yhdyskuntatekniikan insinööri	0	1		1	1	1
toimistosihteer	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5
Yhteensä	1,5	2,5	0	2,5	2,5	2,5
YHTEENSÄ	66,6	67,0	6,0	73,5	72,5	72,0

1.6. Vuoden 2024 talousarvion rakenne

Vuoden 2024 talousarvion laatimisohteet hyväksyttiin kunnanhallituksessa 11.9.2023.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan miten, rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan ja kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioasetelma noudattaa kuntaliiton suositusta ja muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta.

1.7. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Käyttötalousosan toimintatulot ja –kulut käsittävät sisäiset ja ulkoiset erät.

Pyhännän kunnan talousarvion 2024 sitovuustasot valtuustoon nähden;

Käyttötalousosa

- toiminnalliset tavoitteet
- tulosalueiden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, toimintakate

Investointiosa;

- irtain omaisuus, toimielimittäin
- muut investoinnit hankkeittain

Tuloslaskelma;

• verotulot	Brutto
• valtionosuudet	Brutto
• korkokulut	Brutto
• muut rahoitustuotot	Brutto
• muut rahoituskulut	Brutto

Rahoituslaskelma;

• antolainasaamisten lisäykset	Brutto
• antolainasaamisten vähennys	Brutto
• pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto
• pitkäaikaisten lainojen vähennys	Brutto
• lyhytaikaisten lainojen muutos	Netto

1.8. Talousarvion muuttaminen

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisvelvoite koskee sekä tavoitteita että niiden edellyttämiä määrärahoja ja tuloarvioita. Esimerkiksi määrärahan korottamisen tai alentamisen yhteydessä on arvioitava, ovatko asetetut tavoitteet oikeassa suhteessa muutettuihin määrärahoihin ja tuloarvioihin.

Kuntien yhteistoimintatehtävissä talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää vastuukunnan valtuusto. Esitys talousarvion muuttamiseksi annetaan sopimuskunnalle tiedoksi ennen valtuuston kokousta, jossa muutoksesta on tarkoitus päättää. Menettelystä on sovittava tarkemmin yhteistyösopimuksessa.

Kunnan hallintosäännössä on määräys, että talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tällaisia poikkeustapauksia ovat esimerkiksi oleelliset kunnan rahoitustarpeeseen vaikuttavat muutokset.

Talousarviopoikkeamisista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

---

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1. Kunnan yleiset tavoitteet

Palvelusuunnitelma:

Kunnan toiminnan keskeisenä tehtävänä on laadukkaiden ja tarvetta vastaavien palveluiden tuottaminen kuntalaisille yhdessä sidosryhmien kanssa ja pitämällä kuntatalous vakaana suunnitelmallisella talouden hoidolla. Kunta huomioi toiminnassaan ja päätöksenteossään kuntalain asettamat vaatimukset. Kunnassa toimivien yritysten toimintaympäristöä kehitetään rakentamalla infraa, pitämällä teollisuustilat hyvässä kunnossa sekä asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisäämällä.

Tavoitteet:

Strategian mukainen toiminta.

Yhdysrajojen toimivuus hyvinvointialueen kanssa.

Lähipalveluiden säilyttäminen.

Viihtyvyyden, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Rakenteilla olevien vuokra-asuntojen valmiiksi saattaminen ja korkea käyttöaste vuokra-asunnoille.

Nykyisten yritysten kasvun turvaaminen ja uusien yritysten saaminen kuntaan.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja päästöjen pienentäminen.

Kunnan pito- ja vetoimasta huolehtiminen.

Tunnusluvut:

Asukasluku vuoden lopussa 1667

2.2. Konsernitavoitteet

Pyhännän kuntakonserni:

Tytäryhteisöt	Kunnan omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit	100,00 %
Kiinteistö Oy Ukonojankartano	100,00 %
Pyhännän Vesi Oy	75,20 %
As Oy Pyhännän Kirkkotie	65,24 %
Pyhännän Malmitori Oy	60,06 %
As Oy Pyhännän Tavastkenkä	50,28 %
Osakkuusyhteisöt	
As Oy Pyhännän Rantakoivu	50,00 %
Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy	21,00 %

Kuntayhtymät

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä	11,56 %
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	1,11 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,49 %

Konserniyhteisöön kuuluvat tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt noudattavat toiminnassaan Pyhännän kunnan konserniohjetta. Konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.9.2019 § 40. Kuntayhtymissä konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi asettaa tavoitteita konsernijohtolle koskien tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa.

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit

Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit on Pyhännän kuntakonserniin kuuluva tytäryhteisö, joka on perustettu 31.12.2014 ja rekisteröity kaupparekisteriin. 29.1.2015. Pyhännän kunnan omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Yhtiön toimialana on omistamiensa teollisuus- ja liiketoimitilojen edelleen vuokraaminen ja myyminen.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vastuiden selkeyttäminen ja isännöintitoiminnan tehostaminen
- Talouden seurannan automatisointi
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus
- Teollisuus- ja liiketilojen kunnan seuranta
- Kaikki teollisuushallit liikekeskuksessa olevat liiketilat ja vapaat paikat pylonissa ovat vuokratuina yrittäjille.
- Käydään neuvotteluja tilojen myymisestä yrittäjille
- Säännöllinen vuorovaikutus vuokralaisten ja kunnan kanssa
- Kohteiden ja toiminnan aktiivinen markkinointi
- Digitaalisuuden hyödyntäminen kaikissa prosesseissa
- Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallien ja kunnan vastuiden selkeyttäminen
- Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushalleille laaditaan vuosikohtainen toimintasuunnitelma ja kassavirtalaskelma.

Taloudelliset tavoitteet

- Energiakustannusten optimointi ja seuranta

- Kohteista saatavat vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot
- Kassassa on varoja äkillisiin muutostarpeisiin

Kiinteistö Oy Ukonojankartano

Kiinteistö Oy Ukonojankartano on Pyhännän kunnan 100 % omistama tytäryhteisö. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon omistuksessa on yhteensä 111 vuokrahuoneistoa 10 eri kohteessa.

Toiminnalliset tavoitteet

- Vastuiden selkeyttäminen ja isännöintitoiminnan tehostaminen
- Talouden seurannan automatisointi
- Kiinteistöjen huollon kehittäminen ja sen laadun valvonta
- Vuorovaikutuksen lisääminen yhteistyökumppaneiden suuntaan ja sopimusten tiukempi valvonta
- Rakennusten kuntotarkastelu vuosittain ja kunnossapito- sekä korjaussuunnitelman päivittäminen
- Tarvittavien kunnossapito- ja korjaustoimenpiteiden oikea-aikaisuus, huomioiden elinkaaritarkastelu
- Rakenteilla olevien vuokra-asuntojen saaminen valmiiksi
- Kohteiden ja toiminnan aktiivinen markkinointi
- Digitaalisuuden hyödyntäminen kaikissa prosesseissa
- Tyytyväisten asiakkaiden saaminen asiakaslähtöisellä toimintamallilla
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus sekä tiivis yhteydenpito kuntaan
- Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushalleille laaditaan vuosikohtainen toimintasuunnitelma ja kassavirtalaskelma.

Taloudelliset tavoitteet

- Energiakustannusten optimointi ja seuranta
- Talouden seurannan automatisointi
- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa
- Kohteista saatavat vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot
- Kassassa on varoja äkillisiin muutostarpeisiin
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Pyhännän Vesi Oy

Pyhännän Vesi Oy on Pyhännän kunnan 75,20 % omistama tytäryhteisö. Yhtiön tehtävänä on toimittaa kuntalaisille puhdasta vettä.

Toiminnalliset tavoitteet

- Dokumentoidun ja hiljaisen tiedon digitalisointi
- Uuden henkilön perehdyttäminen tehtäviin
- Tiivis yhteistyö elintarviketeollisuuden kanssa, jotta veden kierrätys huomioidaan kaikissa prosesseissa
- Veden turvaaminen talouksiin, maatalouteen ja yrityksille
- Käyttöveden toimitusvarmuuden parantaminen ja toimitusriskien minimointi viemällä Pitkänkankaan suunnittelua eteenpäin
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Taloudelliset tavoitteet

- Kysynnän ja tarjonnan pitäminen tasapainossa
- Energiakustannusten optimointi
- Tilikauden tulos on positiivinen
- Vahva kassatilanne

As Oy Pyhännän Kirkkotie

Kunnan omistusosuus yhtiöstä on 65,24 %. Kunta omistaa As Oy Pyhännän Kirkkotiestä viisi huoneistoa.

Toiminnalliset tavoitteet

- Talouden seurannan automatisointi
- Rakennusten kuntotarkastelu vuosittain ja kunnossapito- sekä korjaussuunnitelman päivittäminen
- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa
- Huoneistoja myydään mahdollisuuksien mukaan
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Taloudelliset tavoitteet

- Energiakustannusten optimointi ja seuranta
- Talouden seurannan automatisointi
- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa

- Kohteista saatavat vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot
- Kassassa on varoja äkillisiin muutostarpeisiin
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Pyhännän Malmitori Oy

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Malmitori –nimisellä tilalla olevia rakennuksia. Pyhännän kunnan omistusosuus yhtiöstä on 60,06 %.

Toiminnalliset tavoitteet

- Talouden seurannan automatisointi
- Rakennusten kuntotarkastelu vuosittain ja kunnossapito- sekä korjaussuunnitelman päivittäminen
- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa
- Huoneistoja myydään mahdollisuuksien mukaan
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Taloudelliset tavoitteet

- Energiakustannusten optimointi ja seuranta
- Talouden seurannan automatisointi
- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa
- Kohteista saatavat vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot
- Kassassa on varoja äkillisiin muutostarpeisiin
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

As Oy Pyhännän Tavastkenkä

Kunnan omistusosuus yhtiöstä on 50,28 %.

Toiminnalliset tavoitteet

- Korkean käyttöasteen ylläpitäminen vuokra-asunnoissa
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

Taloudelliset tavoitteet

- Kohteista saatavat vuokratulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset, korjaukset sekä poistot
- Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

2.3. Vaalit (100)

PALVELUSUUNNITELMA

Vuonna 2024 toimitetaan presidentinvaali sekä europarlamenttivaalit, vuonna 2025 alue- ja kuntavaalit. Vuonna 2026 ei toimiteta vaaleja.

TALOUSSLUVUT - VAALIT

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3 105	2 000	6 000	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	3 105	2 000	6 000	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 887	-5 256	-15 792	-10 482	0
Palvelujen ostot	-364	-280	-780	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-151	-50	-4 200	-100	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-14	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-4 416	-5 586	-20 772	-10 582	0
Toimintakate	-1 311	-3 586	-14 772	-10 582	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 311	-3 586	-14 772	-10 582	0

TALOUSSLUVUT - KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3 105	2 000	6 000	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	3 105	2 000	6 000	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 887	-5 256	-15 792	-10 482	0
Palvelujen ostot	-364	-280	-780	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-151	-50	-4 200	-100	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-14	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-4 416	-5 586	-20 772	-10 582	0
Toimintakate	-1 311	-3 586	-14 772	-10 582	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 311	-3 586	-14 772	-10 582	0

2.4. Tilintarkastus (120)

PALVELUSUUNNITELMA

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (Kuntalaki 93 ja 121 §). Tämä on poikkeus kunnanhallituksen valmisteluvelvollisuudesta. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää hallinnon ja talouden tarkastus, valmistella tarkastusta koskevat asiat, arvioida valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuk-sien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

TALOUSSLUVUT - TILINTARKASTUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 315	-3 813	-3 831	-3 831	-3 831
Palvelujen ostot	-10 746	-9 800	-11 400	-11 400	-11 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231
Toimintakate	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231

TALOUSLUVUT - TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 315	-3 813	-3 831	-3 831	-3 831
Palvelujen ostot	-10 746	-9 800	-11 400	-11 400	-11 400
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231
Toimintakate	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-14 061	-13 613	-15 231	-15 231	-15 231

2.5. Kunnanhallitus

2.5.1. Yleinen hallinto (130)

PALVELUSUUNNITELMA

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista sekä kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tehtävänä on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti johtaa ja valvoa kunnan hallintoa sekä vastata kunnallistaloudellisten ja muiden yleisten toimintaedellytysten säilymisestä. Kunnanhallitus vastaa kunnan elinkeinotoiminnan kehittämisestä.

Hallinto-osasto

Hallinto-osasto hoitaa kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan, yhteistoimintaryhmän ja tilapäisten toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät.

Henkilöstöhallinto

Kunnan yhteistoimintaelimenä toimii yhteistoimintaryhmä. Yhteistoimintaryhmän toiminta perustuu lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen, vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Tulevaisuuden kasvupolkujen analysointi ja priorisointi	Elinkeinokehittäjän ja Kerttu Saalasti instituutin luotsaamat valtuuston työpajat. Konkreettiset suunnitelmat elinvoiman ja työllisyyden edistämiseen.	Valtuuston työpajat pidetty 4/2024. Suunnitelma on valmiina 6/2024.
Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto perinteisen arkistoinnin rinnalle ns. hybridimalli	Tiedonhallinta- ja asiakirjanhallinnan prosessin valmiiksi saattaminen ja suunnitelma sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon.	Suunnitelma on valmiina 12/2024.
Raportoinnin ja taloushallinnon edelleen kehittäminen	Accunan ominaisuuksien tehokkaampi hyödyntäminen ja raporttipohjien monipuolistaminen sekä henkilöstön koulutus niiden käytössä.	Työkalut on valmiina 1/2024 ja jokainen osaa niitä käyttää.
Osaamisen kehittäminen	Tarjotaan monipuolista koulutusta ja verkostoitumisen tuomia mahdollisuuksia henkilöstölle.	Toteutuneet koulutuspäivät ja verkostotapaamiset. TVA on valmiina.

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Toimintojen kehittäminen ja kustannustehokkuus	Tarkastellaan omia prosesseja yhdessä esihenkilöiden kanssa ja katsotaan mitä kehitystoimenpiteitä tarvitaan mm. digitalisaation ja automaation lisääminen, varmistetaan, että jokaisella on tehokkaat ja toimivat työkalut käytössä. Kunnanjohtajan toimesta pidetään säännölliset palaverit ajankohtaisista asioista, talouden toteumasta ja strategian mukaisista tavoitteista.	Vastuualueiden tavoitteet saavutetaan.
Henkilöstöstrategian kehittäminen	Henkilöstöstrategian laatiminen tulevien vuosien haasteisiin. Henkilöstön osallistaminen ja motivoiminen. Esihenkilöiden pitämät kehityskeskustelut, tarvetta vastaavat työterveyshuollon palvelut, virkistyspäivät, kannustavat henkilökuntaedut.	Henkilöstöstrategia valmiina 12/2024. Vastuualueiden tavoitteet saavutetaan.
Strategian mukainen toiminta ja tiedonkulun varmistaminen	Viestitään strategiasta ja muista ajankohtaisista asioista säännöllisesti koko henkilöstölle.	Jokainen tietää oman roolinsa, tavoitteet ja vastuut. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset pystytään huomioimaan omassa toiminnassa.
Työajanseurannan automatisointi	Otetaan käyttöön työajanseurantaohjelma tehostamaan työajan seuranta sekä työvuorosuunnittelua.	Työajanseuranta otetaan käyttöön 1/2024.

TALOUSLUVUT - YLEINEN HALLINTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	100 804	112 340	171 427	171 427	171 427
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	17 557	18 000	33 000	33 000	33 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 166	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	119 527	130 340	204 427	204 427	204 427
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-288 355	-284 368	-246 284	-246 284	-246 284
Palvelujen ostot	-308 096	-347 250	-488 370	-488 370	-488 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 604	-9 250	-9 700	-9 700	-9 700
Avustukset	-8 556	-8 000	-9 300	-9 300	-9 300
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-18 386	-20 070	-20 220	-20 220	-20 220
Toimintakulut yht.	-639 997	-668 938	-773 874	-773 874	-773 874
Toimintakate	-520 470	-538 598	-569 447	-569 447	-569 447
Poistot ja arvonalentumiset	-7 422	-7 120	-7 425	-7 425	-7 425
Tilikauden tulos	-527 892	-545 718	-576 872	-576 872	-576 872

2.5.2. Helmipalvelut (145)

PALVELUSUUNNITELMA

Ympäristöpalvelut Helmi tuottaa ympäristöön- ympäristöterveydenhuoltoon liittyvät palvelut. Kunnan ja palveluiden tuottajien yhteistyö pitää olla kitkatonta, vuorovaikutteista ja aktiivista toimimista yhdysrajoittamatta.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Tarjotaan riittävät palvelut Pyhännällä.	Yhteistoimintasopimuksen mukainen toiminta.	Palvelujen saatavuus.
Vuorovaikutuksen lisääminen ja osallistaminen.	Haetaan ratkaisuja, jotka edistävät yhteisiä tavoitteita.	Tavoitteet saavutetaan.
Kunnan ja yritysten hyvän maineen säilyttäminen.	Toimitaan lainsäädännön mukaisesti, ennakoidaan toimenpiteet, haetaan yhdessä kustannustehokkaat ja laadukkaat ratkaisut.	Asiakkaiden ja verkostojen luottamus säilyy, hiilineutraalisuuden lisääntyminen prosesseissa, positiiviset uutiset.

TALOUSLUVUT - HELMIPALVELUT

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	-57 000	-69 900	-69 900	-69 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	0	-57 000	-69 900	-69 900	-69 900
Toimintakate	0	-57 000	-69 900	-69 900	-69 900
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-57 000	-69 900	-69 900	-69 900

2.5.3. Muut palvelut (150)

PALVELUSUUNNITELMA

Muihin palveluihin kuuluvat tukityöllistäminen, nuorten työllistäminen, hyvinvoinnin - ja terveyden edistäminen kunnan omilla toimenpiteillä, kunnan tavoitteiden saavuttaminen Pohteen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Tukityöllistämistä järjestetään pitkäaikaistyöttömien ja syrjäytymisuhan alla olevien työllistämiseksi. Nuoria, koululaisia ja opiskelijoita työllistetään työelämään tutustuttamiseksi. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa edistää laadukkaiden lähipalveluiden säilymistä kunnassa sekä niiden kehittymistä.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Työllisyyden edistäminen	Palkkatukijaksojen tarjoaminen työmarkkinatukikelpoisille työnhakijoille. Kahden viikon kesätyöjaksojen tarjoaminen nuorille. Tiivis yhteistyö verkostojen ja sidosryhmien kanssa mm. sosiaalitoimen, TE-toimiston ja Kelan kanssa.	Toteutuneet palkkatukijaksot Toteutuneet kesätyöjaksot. Yhteiset palaverit. Pitkäaikaistyöttömien määrän laskeminen.
TE2024 uudistaminen	Palvelusuunnitelman tekeminen yhdessä Ylivieskan kanssa.	Palvelumatriisi, tarvittava resurssi ja vastuut on selvillä.
Varmistetaan laadukkaiden lähipalveluiden säilyminen ja niiden kehittyminen.	Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen rajapintojen kanssa. Kylätalkkaritoiminnan jatkaminen tukemaan vanhusten arkea ja toimintamalli lapsiperheiden tukemiseen.	Hyvinvointialue pystyy järjestämään vähintään nykyisen tasoiset lähipalvelut kustannustehokkaasti. Kylätalkkaripalveluita käytetään suunnitelmien mukaisesti, perheiden tukemisen toimintamalli otettu vastaan laajalti.
Kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen kaikissa ikäryhmissä.	Erilliset hyvinvoinnin edistämisen suunnitelmat.	Suunnitelmien toimenpiteet toteutuneet. Indikaattoritieto.
Pyhännän kunta on mukana Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen koordinoimassa Kaikukortti-kokeilussa.	Kokeilu käynnistyy vuoden 2024 alkupuolella. Kaikukortin tavoitteena on edistää tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevien asukkaiden hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia.	Jaetut kaikukortit. HYTE indikaattori: Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä
Maahanmuuttajien kotouttaminen ja integrointi osaksi yhteiskuntaa sekä Pyhännän toimintaympäristöä.	Kotouttamisohjelman päivittäminen. Yhteistyö SOMPA-hankkeen kanssa. Roolien ja vastuiden selkeyttäminen. Kotoutumislaki uudistuu 1.1.2025, mikä pitää huomioida suunnitelmissa.	Tyytyväiset asiakkaat.

TALOUSLUVUT - MUUT PALVELUT

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	6 486	7 020	6 180	6 180	6 180
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	20 000	20 000	20 000	20 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	6 486	27 020	26 180	26 180	26 180
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 847	-95 321	-94 136	-94 136	-94 136
Palvelujen ostot	-6 098	-46 197	-44 019	-144 019	-144 019
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-3 500	-2 500	-2 500	-2 500
Avustukset	-42 195	-35 000	-90 000	-90 000	-90 000
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-55 140	-180 018	-230 655	-330 655	-330 655
Toimintakate	-48 654	-152 998	-204 475	-304 475	-304 475
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-48 654	-152 998	-204 475	-304 475	-304 475

2.5.4. Elinkeinoelämän edistäminen (160)

PALVELUSUUNNITELMA

Kunta edistää kunnassa toimivien teollisuus- ja palveluyritysten toimintamahdollisuuksia ennakkoivalla maanhankinnalla, kaavoituksella ja infran rakentamisella. Uusyrittäshankintaa edistetään markkinoilla ja kunnan vahvalla brändillä sekä vaikuttavuutta lisäävillä hankkeilla. Kunnan omistaman Pyhännän Teollisuushalli Oy:n tehtävänä on edistää teollisuus- ja palveluyritysten toimintaedellytyksiä vuokraamalla tuotanto- ja liiketiloja sekä esittää kunnalle mahdollisten uusien tilojen rakentamista. Maatalousyritysten toiminta edellytyksiä kehitetään eri toimenpitein. Yrityskulttuuria ja yrittäjyyttä korostavaa asenneilmastoa edistetään koulutuksella, kunnan ja yrittäjien välisellä yhteistyöllä, mediamainonnalla sekä verkostoitumisella. Kun potentiaalinen yrittäjä on kuntaan yhteydessä, niin tehdään kaikki sen eteen nopeasti, jotta yrittäjä sijoittaa liiketoiminnan Pyhännälle. Edistetään teollisuus- ja maatalousyritysten vihreää siirtymää ja sen tuomia mahdollisuuksia.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Yritystoiminnan edistäminen	<p>Yhteistyössä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa selvitetään yritystoiminnan kehittämisen tarpeet ja ne konkreettiset toimenpiteet, joilla voidaan edistää yritysten kasvua.</p> <p>Kunnan mahdollisuuksien ja vahvuuksien esille tuominen monipuolisen markkinointiviestinnän avulla.</p> <p>Yrityspalveluiden tarjoaminen seutukunnan kautta. Kunta panostaa ennakkoiden infraan mm. tontteja ja toimitiloja on tarjolla, puhtaan veden saanti ja jätevesien käsittely turvataan kilpailukykyiseen hintaan teollisuudelle.</p>	<p>Tehdyt selvitykset ja suunnitelmat. Tavataan säännöllisesti keskeiset yritysjohtajat, yritysten hallitukset sekä omistajat.</p> <p>Saadaan uusia yrityksiä sijoittumaan kuntaan. Kuntakuva on positiivinen.</p> <p>Toimivat yritykset kasvavat. Uusia yrityksiä syntyy vuodessa 5kpl eri toimialoille.</p>
Uusien yritysten hankinta	Proaktiivinen markkinointi, jotta kunnassa olevat yritystoiminnan edistämisen toimenpiteet ovat laajalti tiedossa. Käytetään monipuolisesti eri viestintäkanavia ja verkostoja.	Uusia aloittaa kunnassa 5 kpl vuodessa.
Hanketoimintaan osallistuminen	Osallistutaan maksuosuudella kuntaan kohdistuviin hankkeisiin, joilla on lisäarvoa kunnan elinvoimaisuuteen ja työllisyyteen sekä kunnan tunnettavuuteen.	Hankkeiden vaikuttavuuden seuranta.

TALOUSLUVUT - ELINKEINOELÄMÄN EDISTÄMINEN

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	84 000	42 000	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	84 000	42 000	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 011	0	-74 124	-37 214	0
Palvelujen ostot	-59 403	-71 000	-73 029	-69 270	-62 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-3 200	-1 600	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 491	-2 210	-2 210	-2 210	-2 210
Toimintakulut yht.	-61 905	-73 210	-152 563	-110 294	-64 210
Toimintakate	-61 905	-73 210	-68 563	-68 294	-64 210
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-61 905	-73 210	-68 563	-68 294	-64 210

2.5.5. Maaseudun kehittäminen (200)

PALVELUSUUNNITELMA

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on huolehtia maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä säädettyjen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti Haapaveden kaupungissa sekä Pyhännän, Siikalatvan ja Vaalan kunnissa.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue vastaa omalta osaltaan maaseudun ja maaseutuelinkeinon kehittämistä toiminta-alueellaan. Yhteistoiminta-alueen palveluksessa oleva maaseutu-asiamies käy keskimäärin yhden päivän viikossa Pyhännällä, jolloin palvelu tuotetaan lähipalveluna sopimuksen mukaisesti

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Tarjotaan riittävät maaseutuhallinnon palvelut Pyhännällä	Yhteistoimintasopimuksen mukainen toiminta.	Palvelujen saatavuus
Maksetaan viljelijätuet kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta	Hakemukset käsitellään siten, että kukin tukimuoto voidaan hyväksyä maksuun kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta.	Toteutuneet tukien maksuajat
Vuorovaikutuksen lisääminen ja osallistaminen	Maaseutujohtaja esittelee muuttaman kerran vuodessa tehdyt toimenpiteet, alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet.	Palaverit luottamushenkilöiden ja kunnanjohton kanssa

TALOUSLUVUT - MAASEUDUN KEHITTÄMINEN

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 923	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-13 750	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	0	0	0
Avustukset	-2 853	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-18 529	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Toimintakate	-18 529	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-18 529	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000

TALOUSLUVUT - KUNNANHALLITUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	107 290	119 360	177 607	177 607	177 607
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	21 007	38 000	137 000	95 000	53 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 166	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	129 463	157 360	314 607	272 607	230 607
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-396 438	-379 689	-414 544	-377 634	-340 420
Palvelujen ostot	-7 370 798	-536 447	-690 318	-786 559	-779 289
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 066	-12 750	-15 400	-13 800	-12 200
Avustukset	-53 604	-46 000	-102 300	-102 300	-102 300
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-19 877	-22 280	-22 430	-22 430	-22 430
Toimintakulut yht.	-7 857 783	-997 166	-1 244 992	-1 302 723	-1 256 639
Toimintakate	-7 728 320	-839 806	-930 385	-1 030 116	-1 026 032
Poistot ja arvonalentumiset	-7 422	-7 120	-7 425	-7 425	-7 425
Tilikauden tulos	-7 735 742	-846 926	-937 810	-1 037 541	-1 033 457

2.6. Sivistyslautakunta

2.6.1. Hallinto ja sivistystoimisto (404)

PALVELUSUUNNITELMA

Päivähoito-, varhaiskasvatus-, opetus-, kulttuuri-, ja vapaa-ajanpalveluiden hallinnointi

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Sivistysosaston palveluiden kustannustehokas ja laadukas tuottaminen	Tuotetaan sivistysosaston sisäiset palvelut ajallaan, tiedotetaan riittävästi	Työtyytyväisyyskysely

TALOUSLUVUT - HALLINTO JA KOULUTOIMISTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-32 423	-39 568	-40 693	-40 693	-40 693
Palvelujen ostot	-25 649	-19 634	-22 677	-22 677	-22 677
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 969	-1 300	-2 100	-2 100	-2 100
Avustukset	0	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-3	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-61 044	-61 002	-66 470	-66 470	-66 470
Toimintakate	-61 044	-61 002	-66 470	-66 470	-66 470
Poistot ja arvonalentumiset	-2 437	-2 437	0	0	0
Tilikauden tulos	-63 481	-63 439	-66 470	-66 470	-66 470

2.6.2. Keskuskeittiö (405)

PALVELUSUUNNITELMA

Keskuskeittiön palvelut ovat siirtyneet vuoden 2023 alussa Inhouse-yhtiölle. Pyhännän kunta toimii tilojen ja isojen kiinteiden laitteiden vuokraajana.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Keittiötilan ja laitteiden kunnosta huolehtiminen	Laitekannan uusiminen ja tilojen kunnossapito.	Hankitut laitteet

PERUSTELUT

Osa keskuskeittiön koneista on ikääntyneitä. Pyritään välttämään yllättävät uusimistarpeet.

TALOUSLUVUT - KESKUSKEITTIÖ

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	438 272	0	3 000	3 000	3 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	18 360	18 360	18 360	18 360
Muut toimintatuotot	25 488	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	463 760	18 360	21 360	21 360	21 360
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-203 290	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-22 286	0	-8 000	-8 000	-8 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-176 082	-7 850	-12 400	-12 400	-12 400
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-211	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-401 869	-7 850	-20 400	-20 400	-20 400
Toimintakate	61 891	10 510	960	960	960
Poistot ja arvonalentumiset	-9 949	-9 950	-9 950	-9 950	-9 950
Tilikauden tulos	51 942	560	-8 990	-8 990	-8 990

2.6.3. Perusopetus (410)

PALVELUSUUNNITELMA

Perusopetuksen kasvatus- ja opetustyön tavoitteena on ympäristön tukemana tarjota oppilaalle elämässä tarvittavat monipuoliset perustiedot ja –taidot, jotta hänestä kehittyisi tasapainoinen, toimintakykyinen, vastuullinen sekä elämää arvostava ja kunnioittava ihminen.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset työntekijät/viranhaltijat.	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät
Toisen asteen koulutuspaikka Pyhännän perusopetuksen päättävälle	Oppilaanohjaaja ja etsivät nuorisotyöntekijät yhteistyössä varmistavat kaikille perusopetuksen päättävälle oppilaille sopivan jatkokoulutuspaikan löytymisen.	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanottaneet
Koulukiinteistön kunnosta huolehtiminen	Koulukeskuksen kuntokartoitus. Pidetään yllä olemassa olevia kiinteistöjä.	Tehdyt toimenpiteet
Oppilaiden opiskelumotivaation kasvu	Aktivoidaan oppilaskuntaa koulun kehittämiseen ja oppilaskunnanhallitus järjestää tapahtumia koulussa. Oppilashuoltoryhmä tarjoaa yläkoulun oppilaille aamiaista kerran kuukaudessa.	Tehdyt aloitteet

PERUSTELUT

Taloudellisena ja toiminnallisena haasteena muutaman vuoden kuluttua koulun aloittavat pienet ikäluokkien ryhmät, mikäli lapsiperheiden kuntaan muuttoa ei tapahdu. Saapuvien ikäluokkien luokkakoot lähtevät taas selvään kasvuun vuodesta 2027 alkaen, jos kunnasta poismuuttoa ei tapahdu merkittävässä määrin.

Yleinen hintatason nousu on myös tuonut talouden suhteen paineita.

TALOUSLUVUT - PERUSOPETUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	116 827	210 000	205 000	205 000	205 000
Maksutuotot	7 463	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	38 833	20 000	30 000	30 000	30 000
Vuokratuotot	1 600	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	63 014	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	227 737	230 000	235 000	235 000	235 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 745 043	-1 902 274	-2 068 075	-2 068 075	-2 068 075
Palvelujen ostot	-690 661	-618 643	-638 588	-638 588	-638 588
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199 553	-204 000	-192 000	-192 000	-192 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-20 137	-20 000	-21 500	-21 500	-21 500
Toimintakulut yht.	-2 655 394	-2 744 917	-2 920 163	-2 920 163	-2 920 163
Toimintakate	-2 427 657	-2 514 917	-2 685 163	-2 685 163	-2 685 163
Poistot ja arvonalentumiset	-80 944	-78 962	-78 962	-78 962	-78 962
Tilikauden tulos	-2 508 601	-2 593 879	-2 764 125	-2 764 125	-2 764 125

2.6.4. Esiopetus (420)

PALVELUSUUNNITELMA

Toiminnan tavoitteena on tasapainoinen ja iloinen lapsi, joka saa kokea tekemisen ja onnistumisen riemua. Lapsen itsetunto vahvistuu ja hän ottaa huomioon myös toiset. Esikouluvuoden aikana vahvistetaan lapsen kouluvalmiuksia ja pyritään joustavaan perusopetukseen siirtymiseen.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset työntekijät/viranhaltijat. Toinen opettajista valmistuu varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi.	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät Varhaiskasvatuksen erityisopettajan pätevyys.
Ryhmäkoot lähellä valtakunnallisia suosituksia	Huolehditaan riittävästä määrästä työntekijöitä.	Ryhmäkoko/työntekijä.

PERUSTELUT

Tulevana vuotena esikouluun tulee n. 20 lasta. Lukuvuonna 2023-2024 lapsia on esikoulussa 25.

TALOUSSLUVUT - ESIOPETUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	5 306	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	15 000	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 800	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	22 106	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-186 502	-190 475	-155 660	-155 660	-155 660
Palvelujen ostot	-56 216	-57 191	-53 034	-53 034	-53 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 327	-12 950	-9 250	-9 250	-9 250
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-11 518	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Toimintakulut yht.	-263 563	-270 616	-227 944	-227 944	-227 944
Toimintakate	-241 457	-270 616	-227 944	-227 944	-227 944
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-241 457	-270 616	-227 944	-227 944	-227 944

2.6.5. Varhaiskasvatus (430)

PALVELUSUUNNITELMA

Pyhännän kunnassa tarjotaan vuonna 2024 kunnallista varhaiskasvatusta kahdessa päiväkodissa ja kahden perhepäivähoitajan kotona. Varhaiskasvatuksen hoitopaikka järjestetään viimeistään kahden viikon kuluttua hakemuksen jättämisestä huoltajan työn tai opiskelun vuoksi hoitopaikkaa tarvitseville lapsille ja muille viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Varhaiskasvatuksessa riittävät hoitopaikat	Varhaiskasvatuksen hoitopaikan järjestäminen lain edellytysten mukaisesti	Täyttöaste Käyttöaste
Laadukas ja yksilöllisesti huomioiva varhaiskasvatus	Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä vanhempien kanssa. Kaikille lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhteistyössä vanhempien sekä tarvittaessa muiden toimijoiden kanssa. Varhaiskasvatuksessa on käytettävissä Lapset Puheeksi-toimintamalli, jota tarjotaan perheille lapsen kasvun ja kehityksen tueksi. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan käynnit toimintakauden aikana, huomioiden ryhmän ja lasten tarpeet.	Käytyt vasu-keskustelut Lapset Puheeksi-toimintamallin tilasto Toteutuneet käynnit
Riittävä määrä pätevää kasvatushenkilöstöä	Lakiin perustuen riittävä määrä varhaiskasvatuksenopettajia sekä lastenhoitajia lapsiryhmiä kohden. Täydennyskoulutus Pedatiimit tarpeen mukaan	Lapsiryhmäkohtainen varhaiskasvatuksenopettaja sekä riittävä lastenhoitajien määrä suhteutettuna lapsimääriin. Ammattialoittain tarpeen mukaan. Toteutuneet kerrat

PERUSTELUT

Varhaiskasvatuksen järjestämistä, toteuttamista ohjaavat mm. varhaiskasvatuslaki sekä Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta. Subjektiviisen päivähoito-oikeuteen perustuen, jokaisella lapsella on oikeus päivähoitoon.

TALOUSSLUVUT - VARHAISKASVATUS

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	17 280	0	0	0	0
Maksutuotot	38 257	16 000	0	0	0
Tuet ja avustukset	54 667	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	6 633	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	116 837	16 000	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-568 705	-659 688	-710 269	-710 269	-710 269
Palvelujen ostot	-106 507	-139 715	-131 310	-131 310	-131 310
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 894	-50 680	-43 740	-43 740	-43 740
Avustukset	-100 999	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-48 861	-35 700	-35 900	-35 900	-35 900
Toimintakulut yht.	-843 966	-1 015 783	-1 051 219	-1 051 219	-1 051 219
Toimintakate	-727 129	-999 783	-1 051 219	-1 051 219	-1 051 219
Poistot ja arvonalentumiset	-5 859	-5 700	-8 350	-8 350	-8 350
Tilikauden tulos	-732 988	-1 005 483	-1 059 569	-1 059 569	-1 059 569

2.6.6. Vapaa-aikatoimi (460)

PALVELUSUUNNITELMA

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille hyvinvointia tukevia ja lisääviä vapaa-ajan palveluita

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Mahdollistetaan monipuolinen harrastustoiminnan saatavuus.	Järjestetään ohjattuja liikuntaryhmiä riittävillä resursseilla eri ikäryhmille.	Ohjatut toiminnot ja kävijämäärät.
Monipuoliset tapahtumat	Tapahtumia järjestetään ympärivuoden eri ikäryhmille.	Ohjatun toiminnan määrät. Muut toiminnot.

PERUSTELUT

Vapaa-aikatoimi tuottaa ja kehittää eri tahojen kanssa yhteistyössä kuntalaisille monipuolisia vapaa-ajan palveluita.

TALOUSLUVUT - VAPAA-AIKATOIMI

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	1 200	600	600	600
Maksutuotot	0	500	0	0	0
Tuet ja avustukset	4 244	0	0	0	0
Vuokratuotot	10 573	6 650	6 650	6 650	6 650
Muut toimintatuotot	171	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	14 988	8 350	7 250	7 250	7 250
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-66 775	-78 560	-105 680	-105 680	-105 680
Palvelujen ostot	-90 170	-125 666	-150 540	-150 540	-150 540
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59 878	-69 150	-66 600	-66 600	-66 600
Avustukset	-6 800	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-12 023	-18 300	-11 300	-11 300	-11 300
Toimintakulut yht.	-235 646	-298 976	-341 420	-341 420	-341 420
Toimintakate	-220 658	-290 626	-334 170	-334 170	-334 170
Poistot ja arvonalentumiset	-75 168	-74 617	-74 617	-74 617	-74 617
Tilikauden tulos	-295 826	-365 243	-408 787	-408 787	-408 787

2.6.7. Kulttuuritoimi (490)

PALVELUSUUNNITELMA

Pyhännän kunnan kulttuuritoimen tarkoituksena on laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen kuntalaisille sekä kuntalaisten virkistykseen, hyvinvoinnin ja sivistyksen lisääminen.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen	Tarjotaan monipuolisia kulttuuripalveluja ja pyritään kuulemaan tarjonnassa ehdotuksia tapahtumista/esiintyjistä.	Tilaisuuksien määrä
Pyritään säilyttämään lukemisharrastus	Lainaus pysyy viime vuosien tasolla	Lainojen määrä
Huolehditään kirjaston aukioloaikojen riittävydestä	Kirjaston aukioloajat ovat asiakasystävälliset	Fyysiset käynnit/aukiolotunnit
Kehitetään kirjastoa monipuolisemmaksi	Kirjasto järjestää asiakkailleen monipuolisia toimintaansa kuuluvia tapahtumia.	Tapahtumamäärä
Kirjasto ja lukemisharrastus tutuksi	Kirjasto tukee lasten ja nuorten lukuharrastusta järjestämällä kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja ja kirjailijavierailuja.	Lasten- ja nuorten kirjallisuuden lainauksien osuus kokonaiskirja-lainauksesta. Tapahtumamäärä.

PERUSTELUT

Kulttuuritoimi pyrkii vastaamaan kuntalaisten tarpeisiin ja toiveisiin sekä tavoittamaan eri-ikäiset kuntalaiset monipuolisella kulttuuritarjonnalla.

TALOUSSLUVUT - KULTTUURITOIMI

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 910	8 600	8 100	8 100	8 100
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	11 459	0	0	0	0
Vuokratuotot	675	200	250	250	250
Muut toimintatuotot	7 216	400	300	300	300
Toimintatuotot yht.	22 260	9 200	8 650	8 650	8 650
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-105 775	-104 129	-153 744	-153 744	-153 744
Palvelujen ostot	-107 031	-122 410	-143 882	-143 882	-143 882
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 581	-63 660	-70 980	-70 980	-70 980
Avustukset	-3 500	-4 500	-5 000	-5 000	-5 000
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-7 769	-10 789	-8 650	-8 650	-8 650
Toimintakulut yht.	-282 656	-305 488	-382 256	-382 256	-382 256
Toimintakate	-260 396	-296 288	-373 606	-373 606	-373 606
Poistot ja arvonalentumiset	-14 334	-14 191	-13 281	-13 281	-13 281
Tilikauden tulos	-274 730	-310 479	-386 887	-386 887	-386 887

TALOUSLUVUT - SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	580 595	219 800	216 700	216 700	216 700
Maksutuotot	45 720	16 500	0	0	0
Tuet ja avustukset	124 203	20 000	30 000	30 000	30 000
Vuokratuotot	12 848	25 210	25 260	25 260	25 260
Muut toimintatuotot	104 322	400	300	300	300
Toimintatuotot yht.	867 688	281 910	272 260	272 260	272 260
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 908 513	-2 974 694	-3 234 121	-3 234 121	-3 234 121
Palvelujen ostot	-1 098 520	-1 083 259	-1 148 031	-1 148 031	-1 148 031
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-525 284	-409 590	-397 070	-397 070	-397 070
Avustukset	-111 299	-142 300	-143 300	-143 300	-143 300
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-100 522	-94 789	-87 350	-87 350	-87 350
Toimintakulut yht.	-4 744 138	-4 704 632	-5 009 872	-5 009 872	-5 009 872
Toimintakate	-3 876 450	-4 422 722	-4 737 612	-4 737 612	-4 737 612
Poistot ja arvonalentumiset	-188 691	-185 857	-185 160	-185 160	-185 160
Tilikauden tulos	-4 065 141	-4 608 579	-4 922 772	-4 922 772	-4 922 772

2.7. Tekninen lautakunta

2.7.1. Hallinto ja tekninen toimisto (500)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtäviin kuuluu teknisen lautakunnan hallinnolliset tehtävät

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Laadukkaat teknisen toimiston palvelut	Palvelut tuotetaan joustavasti	Saatu palaute
Ammattitaitoinen ja työhön motivoitunut henkilöstö	Henkilöstön koulutus ja virkistystoiminta	Koulutuksissa käyntikerrat

TALOUSLUVUT - HALLINTO JA TEKNINEN TOIMISTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	20 000	27 880	27 880	27 880
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	20 000	27 880	27 880	27 880
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-50 672	-102 435	-121 964	-121 964	-121 964
Palvelujen ostot	-18 739	-15 827	-17 740	-17 740	-17 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-760	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-846	-1 360	-760	-760	-760
Toimintakulut yht.	-71 017	-121 622	-142 464	-142 464	-142 464
Toimintakate	-71 017	-101 622	-114 584	-114 584	-114 584
Poistot ja arvonalentumiset	-2 437	-2 440	-2 440	-2 440	-2 440
Tilikauden tulos	-73 454	-104 062	-117 024	-117 024	-117 024

2.7.2. Yhdyskuntasuunnittelu (510)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtävänä kaavoitus, tekninen suunnittelu ja rakennuttaminen, maanmittaus ja muu kiinteistötoimi

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Houkuttelevammat tontit	Tonttien markkinointi	Kuntalaisten ja rakentajien palaute Myydyt tontit
Uudet investoinnit	Tavastkengän kyläkaavoitus	

TALOUSLUVUT - YHDYSKUNTASUUNNITTELU

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-70	-70	-70	-70	-70
Palvelujen ostot	-8 202	-4 520	-6 520	-6 520	-6 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-8 272	-4 590	-6 590	-6 590	-6 590
Toimintakate	-8 272	-4 590	-6 590	-6 590	-6 590
Poistot ja arvonalentumiset	-38 851	-38 860	-29 300	-29 300	-29 300
Tilikauden tulos	-47 123	-43 450	-35 890	-35 890	-35 890

2.7.3. Rakennusten ja kiinteistöjen hoito (530)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtäviin kuuluu kunnan julkisten kiinteistöjen kiinteistön hoidosta vastaaminen sekä kunnan suorassa omistuksessa olevien asuntojen sekä teollisuus- ja liiketilojen kiinteistönhoidosta vastaaminen.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Kunnossapidosta huolehtiminen	Vuosikorjaus ja kunnossapitotyöt, vaurudutaan muutostöihin Iv-koneiden vuosihuollot	Kiinteistön seurantaohjelma Korjauksien määrä Huoltojen määrät
Taloudellisuus	Kilpailutetaan hankintoja	Kustannussäästö
Kiinteistöjen myynti ja vuokraus	Myydään tarvittaessa asuntohuoneistoja Vuokrataan soterakennukset aluesotelle	Tehdyt toimenpiteet Tehtyjen kauppojen määrä Vuokrasopimusten määrä
Monitoimitalon tilojen vuokraus	Remontoidaan monitoimitalon tiloja vuokratyöskäyttöön	Vuokratulot

PERUSTELUT

Kiinteistöjen kunnossapidolla pyritään parantamaan kiinteistöjen tilaa.

TALOUSLUVUT - RAKENNUS- JA KIIENTEISTÖHOITO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 600	3 570	3 170	3 170	3 170
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	634 648	719 941	957 940	957 940	957 940
Muut toimintatuotot	6	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	639 254	723 511	961 110	961 110	961 110
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-9 013	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-105 470	-92 954	-81 826	-81 826	-81 826
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-138 155	-156 170	-124 680	-124 680	-124 680
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-200 961	-215 560	-205 780	-205 780	-205 780
Toimintakulut yht.	-453 599	-464 684	-412 286	-412 286	-412 286
Toimintakate	185 655	258 827	548 824	548 824	548 824
Poistot ja arvonalentumiset	-70 858	-75 210	-226 239	-226 239	-226 239
Tilikauden tulos	114 797	183 617	322 585	322 585	322 585

2.7.4. Maa- ja metsätilat, ympäristöhuolto (540)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtäviin kuuluu kunnan maa- ja vesialueiden vuokraukset sekä maa- ja metsätilojen hoito

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Metsien hoito	Metsää myydään ja hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaan	Metsänhoitosuunnitelman toteutuminen Hoidettuja metsiä/ha Myytyjä puita/km3
Vesistöjen tilan seuranta	Siikajoen yhteistarkkailu	Tuloksien seuranta
Tilojen myynti	Myydään ja markkinoidaan tontteja.	Myytyjen tonttien määrä

PERUSTELUT

Suunnitelmallisella metsänhoidolla parannetaan kunnan metsien tilaa ja niistä saatavaa taloudellista hyötyä.

TALOUSLUVUT - MAA- JA METSÄTILA, YMPÄRISTÖNHUOLTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	136 594	30 000	40 000	40 000	40 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	5 740	5 190	5 200	5 200	5 200
Muut toimintatuotot	3 948	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	146 282	35 190	45 200	45 200	45 200
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-66 442	-14 242	-14 749	-14 749	-14 749
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-758	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-67 200	-14 242	-14 749	-14 749	-14 749
Toimintakate	79 082	20 948	30 451	30 451	30 451
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	79 082	20 948	30 451	30 451	30 451

2.7.5. Jätehuolto (550)

PALVELUSUUNNITELMA

Jätehuolto on kuntien yhteisellä jäteyhtiöllä (Vestia Oy:llä) hoidettavana. Jäteveden puhdistustoiminta hoidetaan yhteistyössä Siikalatvan keskuspuhdistamon kanssa. Sisäisestä viemäriverkostosta huolehtiminen kuuluu kunnan tehtäviin.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Kunnossapito	Vuosihuollot Teollisuusjätevesisopimuksissa mukana oleminen	Hälytyksien määrä Korjausten määrä Sopimuksien määrä
Investoinnit ja palvelut	Elintarviketeollisuuden esikäsittelyn toteutus	Sopimukset
Taloudellisuuden parantaminen	Kustannusten seuranta	Seuranta

PERUSTELUT

Jäteveden hinta pyritään pitämään kohtuullisella tasolla.

TALOUSLUVUT - JÄTEHUOLTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	531 584	523 000	542 000	624 000	624 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	64	65	65	65	65
Muut toimintatuotot	41 328	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	572 976	523 065	542 065	624 065	624 065
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-135	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-410 071	-428 122	-426 089	-426 089	-426 089
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 478	-14 000	-16 000	-16 000	-16 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-425 684	-442 122	-442 089	-442 089	-442 089
Toimintakate	147 292	80 943	99 976	181 976	181 976
Poistot ja arvonalentumiset	-27 171	-27 170	-54 740	-108 950	-108 950
Tilikauden tulos	120 121	53 773	45 236	73 026	73 026

2.7.6. Energiahuolto (555)

PALVELUSUUNNITELMA

Toiminnan tavoitteena on toimittaa kiinteistöille kaukolämpöä ja huolehtia kaukolämpöverkoston toiminnasta. Lämpö ostetaan Latvaenergia Oy:ltä

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Taloudellisuuden parantaminen	Kustannusten seuranta	Talousseuranta
Lämpöverkostosta huolehtiminen	Kunnossapito	Korjauksien kertoja

PERUSTELUT

Kaukolämmön turvaaminen asiakkaille.

TALOUSLUVUT – ENERGIAHUOLTO

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	278 601	325 610	310 770	310 770	310 770
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	278 601	325 610	310 770	310 770	310 770
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-7 999	-5 304	-7 576	-7 576	-7 576
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-316 174	-316 520	-317 000	-317 000	-317 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-324 173	-321 824	-324 576	-324 576	-324 576
Toimintakate	-45 572	3 786	-13 806	-13 806	-13 806
Poistot ja arvonalentumiset	-15 437	-15 440	-15 440	-15 440	-15 440
Tilikauden tulos	-61 009	-11 654	-29 246	-29 246	-29 246

2.7.7. Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet (560)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtävänä on huolehtia puistoista, yleisistä alueista, kaavateistä, kevyenliikenteen väylistä, uimarannoista ja venevalkamista sekä katuvalaistuksesta ja yksityisteistä sekä muista liikenneasioista

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Yleisten alueiden kunnossapito	Uimarantojen, leikkipaikkojen ja luontopolkujen kunnossapito	Tarkastukset ja saatu palaute
Työllistäminen	Yleisten alueiden siistiminen	Työllistettyjen määrä
Tiestön kunnossapito	Tiestöä ja yleisiä alueita pidetään kunnossa hoitosopimuksen mukaisesti. Avustetaan 300 m ja sitä pitempiä yksityisteitä talviaurauksessa ja kesäkunnossapidossa. Yksityisteiden avustuksia korotetaan.	Kuntalaisten palaute Urakoitsijan työn tuntiseuranta Avustettavien kohteiden määrä
Viihtyisyyden ylläpito	Kesäkukat ja kukkaistutusten hoito keskustaajamaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Puistojen hoitoa ja kantojen poistoa.	Saatu palaute

PERUSTELUT

Turvallisen, virikkeellisen ja viihtyisän kuntakuvan luominen pitämällä liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet hyvässä ja siistissä kunnossa.

TALOUSLUVUT - LIIKENNEVÄYLÄT, PUISTOT JA YLEISET ALUEET

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-630	-240	-240	-240	-240
Palvelujen ostot	-112 400	-88 537	-119 662	-119 662	-119 662
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 872	-35 850	-38 980	-38 980	-38 980
Avustukset	-21 105	-18 450	-30 850	-30 850	-30 850
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-23 456	-22 400	-22 400	-22 400	-22 400
Toimintakulut yht.	-187 463	-165 477	-212 132	-212 132	-212 132
Toimintakate	-187 463	-165 477	-212 132	-212 132	-212 132
Poistot ja arvonalentumiset	-147 606	-145 530	-156 190	-156 190	-156 190
Tilikauden tulos	-335 069	-311 007	-368 322	-368 322	-368 322

2.7.8. Rakennusvalvonta (600)

PALVELUSUUNNITELMA

Tehtäviin kuuluu rakennus- ja maa-ainesvalvonta

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Laadukas rakentaminen	Työmaapäiväkirja ja huoltokirja rakentajille	Opastus, neuvonta ja tarkastukset
	Opastetaan vanhuksia korjausavustasioissa	Korjausavustusten määrä
	Rakennusvalvontataksaa korotetaan	Taksan laatiminen Tarkistetaan kiinteistöverotietoja
Parempi yleinen maisemakuva	Siisteyskatselmuks	Annetut huomautukset
Tuulivoimapuiston rakentaminen	Tuulivoimapuistojen kaavoitus	Tuulivoimalan rakentaminen

PERUSTELUT

Rakennusneuvonnalla ja ennaltaehkäisevällä suunnittelulla ja joustavilla lupaprosesseilla vaikutetaan rakentamisen ja korjaamisen laadun parantamiseen

TALOUSLUVUT - RAKENNUSVALVONTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	5 729	10 000	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	5 730	10 000	10 000	10 000	10 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-42 871	-48 455	-50 587	-50 587	-50 587
Palvelujen ostot	-3 887	-7 948	-9 835	-9 835	-9 835
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-463	-420	-600	-600	-600
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-750	-760	-760	-760	-760
Toimintakulut yht.	-47 971	-57 583	-61 782	-61 782	-61 782
Toimintakate	-42 241	-47 583	-51 782	-51 782	-51 782
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-42 241	-47 583	-51 782	-51 782	-51 782

2.7.9. Palo- ja pelastustoimi (610)

PALVELUSUUNNITELMA

Palo- ja pelastustoimi on siirtynyt hyvinvointialueen järjestettäväksi 1.1.2023. Tulosalueen alla vielä väestönsuojelun kustannuspaikka.

VUOSITAVOITTEET

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari
Väestönsuojelun parantaminen	Tarvikkeiden hankintaa väestönsuojaan	Toteutuneet hankinnat

TALOUSLUVUT – PALO- JA PELASTUSTOIMI

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	35 629	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	35 629	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-789	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-276 644	0	-69	-69	-69
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 613	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-22 968	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-302 014	-1 000	-4 069	-4 069	-4 069
Toimintakate	-266 385	-1 000	-4 069	-4 069	-4 069
Poistot ja arvonalentumiset	-8 753	-660	-660	-660	-660
Tilikauden tulos	-275 138	-1 660	-4 729	-4 729	-4 729

TALOUSLUVUT - TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	951 379	902 180	923 820	1 005 820	1 005 820
Maksutuotot	5 729	10 000	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	676 081	725 196	963 205	963 205	963 205
Muut toimintatuotot	45 283	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	1 678 472	1 637 376	1 897 025	1 979 025	1 979 025
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-104 180	-151 200	-172 861	-172 861	-172 861
Palvelujen ostot	-1 009 854	-657 454	-684 066	-684 066	-684 066
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-502 515	-525 960	-503 260	-503 260	-503 260
Avustukset	-21 105	-18 450	-30 850	-30 850	-30 850
Vuokratulut	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-249 739	-240 080	-229 700	-229 700	-229 700
Toimintakulut yht.	-1 887 393	-1 593 144	-1 620 737	-1 620 737	-1 620 737
Toimintakate	-208 921	44 232	276 288	358 288	358 288
Poistot ja arvonalentumiset	-311 113	-305 310	-485 009	-539 219	-539 219
Tilikauden tulos	-520 034	-261 078	-208 721	-180 931	-180 931

3. TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA, KOKO KUNTA SISÄINEN JA ULKOINEN

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 639 264	1 241 340	1 318 127	1 400 127	1 400 127
Maksutuotot	51 449	26 500	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	148 315	60 000	173 000	125 000	83 000
Vuokratuotot	688 929	750 406	988 465	988 465	988 465
Muut toimintatuotot	150 771	400	300	300	300
Toimintatuotot yht.	2 678 728	2 078 646	2 489 892	2 523 892	2 481 892
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 416 333	-3 514 652	-3 841 149	-3 798 929	-3 751 233
Palvelujen ostot	-9 490 282	-2 287 240	-2 534 595	-2 630 065	-2 626 015
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 045 016	-948 350	-919 930	-914 230	-912 530
Avustukset	-186 008	-206 750	-276 450	-276 450	-276 450
Muut toimintakulut	-370 152	-357 149	-339 480	-339 480	-339 480
Toimintakulut yht.	-14 507 791	-7 314 141	-7 911 604	-7 959 145	-7 905 708
Toimintakate	-11 829 063	-5 235 495	-5 421 712	-5 435 262	-5 423 816
Verotulot	6 698 870	4 112 000	4 045 000	4 053 000	4 117 000
Valtionosuudet	6 933 240	2 355 823	2 524 521	2 586 000	2 803 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	20 384	11 400	11 400	11 400	11 400
Muut rahoitustuotot	22 789	34 820	34 820	34 820	34 820
Korkokulut	-87 108	-145 000	-310 000	-310 000	-310 000
Muut rahoituskulut	-10 177	-9 670	-9 670	-9 670	-9 670
Rahoitustuotot ja kulut yht.	-54 112	-108 450	-273 450	-273 450	-273 450
Vuosikate	1 748 935	1 123 878	874 359	930 288	1 222 734
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007 226	-798 287	-797 594	-731 804	-731 804
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	741 709	325 591	76 765	198 484	490 930

TULOSLASKELMA, KOKO KUNTA ULKOINEN

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 192 897	1 027 770	1 064 450	1 146 450	1 146 450
Maksutuotot	51 449	26 500	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	148 315	60 000	173 000	125 000	83 000
Vuokratuotot	654 061	738 196	976 255	976 255	976 255
Muut toimintatuotot	125 962	400	300	300	300
Toimintatuotot yht.	2 172 684	1 852 866	2 224 005	2 258 005	2 216 005
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 391 523	-3 514 652	-3 841 149	-3 798 929	-3 751 233
Palvelujen ostot	-9 122 767	-2 170 280	-2 364 488	-2 459 958	-2 455 908
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-966 166	-851 740	-836 360	-830 660	-828 960
Avustukset	-186 008	-206 750	-276 450	-276 450	-276 450
Muut toimintakulut	-335 282	-344 939	-327 270	-327 270	-327 270
Toimintakulut yht.	-14 001 746	-7 088 361	-7 645 717	-7 693 267	-7 639 821
Toimintakate	-11 829 062	-5 235 495	-5 421 712	-5 435 262	-5 423 816
Verotulot	6 698 870	4 112 000	4 045 000	4 053 000	4 117 000
Valtionosuudet	6 933 240	2 355 823	2 524 521	2 586 000	2 803 000
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotuotot	20 384	11 400	11 400	11 400	11 400
Muut rahoitustuotot	13 369	25 400	25 400	25 400	25 400
Korkokulut	-87 108	-145 000	-310 000	-310 000	-310 000
Muut rahoituskulut	-757	-250	-250	-250	-250
Rahoitustuotot ja kulut yht.	-54 112	-108 450	-273 450	-273 450	-273 450
Vuosikate	1 748 936	1 123 878	874 359	930 288	1 222 734
Poistot ja arvonalentumiset	-1 007 226	-798 287	-797 594	-731 804	-731 804
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	741 710	325 591	76 765	198 484	490 930

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot/toimintakulut	15,5 %	26,1 %	29,1 %	29,4 %	29,0 %
Vuosikate/poistot	173,6 %	140,8 %	109,6 %	127,1 %	167,1 %
Asukasmäärä	1 637	1667	1637	1642	1647
Vuosikate, euroa/asukas	1 071	674	534	567	742

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT

Investoinnit	Kustannusarvio	TA 2024	SU 2025	SU 2026
Hallinto-osasto				
424 Hallinto-osaston kiinteä omaisuus				
Kustannusarvio				
Menot	-100 000	-100 000		
Avustukset				
Myynti	10 000	10 000		
NETTO	-90 000	-90 000		
Varaudutaan maa-alueiden ostoon ja myyntiin.				
442 Hallinto-osaston osakkeet				
Menot	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000
Koy Pyhännän Teollisuushallin ja As Oy Pyhännän Kirkkotien pääomavastikkeet				
Sivistyslautakunta				
526 Peruskoulun kalusto				
Menot	-15 000	-15 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-15 000	-15 000		
Alakoululle chromebookit ja latausvaunut				
533 Varhaiskasvatuksen kalusto				
Menot	-18 000	-18 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-18 000	-18 000		
Pihalaitteet, hiekkalaatikko, katos, kiipeilyteline asennuksineen				

Investoinnit	Kustannusarvio	TA 2024	SU 2025	SU 2026
Tekninen lautakunta				
555 Kaavoitus				
Menot	-50 000	-10 000		-40 000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-50 000	-10 000		-40 000
Saatetaan loppuun Tavastkengän kyläkaavoitus ja varaudutaan asemakaavamuutoksiin.				
565 Vesistöjen kunnostus				
Menot	-100 000	-20 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-100 000	-20 000		
Jokien ja järvien kunnostamista sekä Pyhännänjärven, Iso Lamujärven ja Kurkela-järven kaislojen niittoa.				
609 Kirjavaniementien peruskorjaus				
Menot	-60 000		-60 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000		-60 000	
Kirjavaniementien kunnostustyöt.				
610 Puhdistamontien infra				
Menot	-140 000	-60 000		
Avustukset	54 000	22 000		
Myynti				
NETTO	-86 000	-38 000		
Parannetaan Puhdistamontien tasoa uuden teollisuuden tarpeisiin.				
611 Veneenlaskupaikat				
Menot	-15 000			-15 000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-15 000			-15 000
Toisen veneluiskan rakentaminen Pyhännänjärvelle.				
613 Kaavateiden päällystäminen				
Menot	-50 000		-25 000	-25 000
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-50 000		-25 000	-25 000
Hyvinvointitalon ajotien (Rantakuja) asfaltointi.				
617 Seurantien viemärointi				
Menot	-50 000		-50 000	
Avustukset	40 000		40 000	
Myynti				
NETTO	-10 000		-10 000	
Hanke käsittää Seurantien viemäroinnin.				

Investoinnit	Kustannusarvio	TA 2024	SU 2025	SU 2026
620 Leiviskänkankaan hulevesijärjestelmä				
Menot	-200 000			-10 000
Avustukset	150 000			7 500
Myynti				
NETTO	-50 000			-2 500
Hulevesijärjestelmän rakentaminen Leiviskänkankaalle ns. vanhan teollisuusalueen osalle.				
626 Autionrannan uimarannan kehittäminen				
Menot	-60 000		-60 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-60 000		-60 000	
Uuden liittymän ja parkkialueen rakentaminen. Uimaranta-alueen laajennus yleissuunnitelman mukaisesti.				
627 Hytintien viemäri saneeraus				
Menot	-50 000	-50 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-50 000	-50 000		
Hytintien vanhan betoniviemäri saneeraus.				
519 Koulukeskuksen kuntoarvio				
Menot	-20 000	-20 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-20 000	-20 000		
Koulukeskuksen sisäilmatutkimukset ja kuntoselvitys.				
601 Monitoimitalon muutokset				
Menot	-20 000	-20 000		
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-20 000	-20 000		
Varaudutaan monitoimitalon muutoksiin.				
629 Esikäsitteilylaitos				
Menot	-2 000 000	-1 800 000		
Avustukset	1 200 000	1 080 000		
Myynti				
NETTO	-800 000	-720 000		
Elintarviketeollisuudelle rakennettava esikäsitteilylaitos.				
525 Liikuntahallin sosiaalitilojen remontti				
Menot	-80 000		-30 000	
Avustukset				
Myynti				
NETTO	-80 000		-30 000	
Jatketaan Liikuntahallin kahden pukuhuoneen remonttia.				

Investoinnit	Kustannusarvio	TA 2024	SU 2025	SU 2026
Yhteensä				
Menot	-3 198 000	-2 283 000	-395 000	-260 000
Avustukset	1 444 000	1 102 000	40 000	7 500
Myynti	10 000	10 000	0	0
NETTO	-1 744 000	-1 171 000	-355 000	-252 500

---

5. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 752 569	1 123 878	874 359	930 297	1 225 963
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	6 602	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 759 171	1 123 878	874 359	930 297	1 225 963
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 174 990	-3 380 615	-2 283 000	-395 000	-260 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 001	150 000	1 102 000	40 000	7 500
Pysyvien vast. hyöd. luovutusvoitot	29 989	5 000	10 000	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-3 144 001	-3 225 615	-1 171 000	-355 000	-252 500
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-1 384 829	-2 101 737	-296 641	575 297	973 463
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Antolainauksen muutokset yhteensä	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000	3 000 000	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-458 352	-500 000	-550 000	-550 000	-550 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Lainakannan muutokset yhteensä	3 041 648	2 200 000	-850 000	-850 000	-850 000
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-214 780	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	2 866 868	2 240 000	-810 000	-810 000	-810 000
Rahavarojen muutos	1 482 039	138 263	-1 106 641	-234 703	163 463

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	83	-2 019	-2 316	-1 741	-768
Investointien tulorahoitus, %	55,2 %	34,8 %	74,0 %	262,1 %	485,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	1,3	1,0	1,1	1,3

6. LIITTEET

6.1. Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma

MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETOLASKELMA

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
10 Keskusvaalilautakunta	N	20 772	6 000
12 Tarkastuslautakunta	N	15 231	0
13 Kunnanhallitus	N	1 244 992	314 607
40 Sivistyslautakunta	N	5 009 872	272 260
50 Tekninen lautakunta	N	1 620 737	1 897 025
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		4 045 000
Valtionosuudet	B		2 524 521
Korkotuotot	B		11 400
Muut rahoitustuotot	B		34 820
Korkokulut	B	310 000	
Muut rahoituskulut	B	9 670	
Investointiosa			
Kunnanhallitus			
Maa- ja vesialueet	N	100 000	10 000
Osakkeet ja osuudet	N	170 000	
Sivistyslautakunta			
Koneet ja kalusto	N	33 000	
Rakennukset	N		
Korjausrakentaminen	N		
Tekninen lautakunta			
Tietokoneohjelmistot	N		
Aineeton omaisuus	N	50 000	
Rakennukset	N	20 000	
Koneet ja kalusto	N		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	1 910 000	1 102 000
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	B		
Antolainasaamisten vähennys	B		40 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	550 000	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	B		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B	300 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen			-1 106 641
Talousarvion loppusumma		11 364 274	11 364 274

6.2. Jätevesilaitoksen kirjanpidollinen taseyksikkö

TALOUSLUVUT - JÄTEVESILAITOS

	TP 2022	TA 2022	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	286 411	508 000	542 000	542 000	542 000
Muut toimintatuotot	69	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 282	-10 000	-14 000	-14 000	-14 000
Palvelujen ostot	-346 088	-389 720	-414 089	-414 089	-414 089
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-20 378	-26 030	-26 740	-26 740	-26 740
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Liikeylijäämä/alijäämä	-92 268	82 250	87 171	87 171	87 171
Rahoitustuotot ja kulut					
Muut rahoituskulut	0	-9 420	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-92 268	72 830	87 171	87 171	87 171

6.3. Tunnuslukujen määritelmiä

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen, ja kuntien välinen yhteistointi vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kuvaa investointien ja vuosikatteen suhdetta. Vuosikatteen tulisi kattaa poistot. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään arvioitua asukaslukua suunnitteluvuoden lopussa.

Investointien omarahoitusosuus

Investoinnin omarahoitusosuus -tavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen, jos tavoitteena on rahoittaa investoinnit kokonaan omarahoituksella. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia kertaluonteisia tuloja tai menoja taikka tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainan lyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.